

บทคัดย่อ

ชื่อโครงการ โครงการพัฒนาศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในชุมชนลุ่มน้ำกก จังหวัดเชียงราย ระยะที่ 1

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย ประจำปี 2550

ระยะเวลาทำการวิจัย 1 ปี ตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2550 ถึง 30 กันยายน 2551

ชื่อผู้วิจัย นางสาวบุษบา สิทธิการ¹

นางสิริวัฒนา ไจมา²

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาระยะที่ 1 ของโครงการพัฒนาศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ในการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในชุมชนลุ่มน้ำกก มีวัตถุประสงค์ คือ ศึกษาบริบทและสถานการณ์การท่องเที่ยว บทบาทของ อปท. ในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ความต้องการของชุมชนต่อ อปท. ในการสนับสนุนการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนและศักยภาพของ อปท. ในการสนับสนุนการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในชุมชนลุ่มน้ำกก

การศึกษารอบคลุมพื้นที่ 22 หมู่บ้าน ในพื้นที่รับผิดชอบของ องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ยาว และองค์การบริหารส่วนตำบลดอยฮาง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

ระเบียบวิธีการศึกษาประกอบด้วย การศึกษาเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณและการใช้ข้อมูลทุติยภูมิประชากรที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงในประชากรที่เป็นภาคีการท่องเที่ยวในพื้นที่ การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถาม จำนวน 400 ชุดเพื่อศึกษาความต้องการของชุมชนต่อ อปท. ในการสนับสนุนการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนและการใช้แบบประเมินจำนวน 98 ชุด เพื่อประเมินความพร้อมของ อปท. ในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในชุมชนลุ่มน้ำกก

การวิเคราะห์และแปรผลข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเชิงคุณภาพ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาและสถิติเชิงพรรณนา ส่วนข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเชิงปริมาณ ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการศึกษาทางสังคมศาสตร์ วิเคราะห์และแปรผลข้อมูลด้วยสถิติพรรณนา ได้แก่ การแจกแจงค่าความถี่ การกระจายค่าร้อยละ ค่าตัวกลางเลขคณิต ค่าอัตราส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการถ่วงน้ำหนักคะแนน โดยใช้คุณสมบัติของความต่อเนื่องของคะแนนเป็นแนวทางเทียบผลการวิเคราะห์ค่าตัวกลางเลขคณิต

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สำนักวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง โทรศัพท์ 053 91 6704

² กลุ่มงานแผนสิ่งแวดล้อม สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 2 จังหวัดลำปาง โทรศัพท์ 054 22 7201 ต่อ 18

ผลการศึกษา

การท่องเที่ยวในชุมชนลุ่มน้ำกกที่ผ่านมามีได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และองค์กรพัฒนาเอกชนในพื้นที่ ณ ปัจจุบัน ภาคเอกชนภายนอกเป็นกลุ่มที่ได้รับผลประโยชน์ส่วนใหญ่ เพราะมีศักยภาพในด้านการให้บริการและการตลาด จึงทำให้การพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชนลุ่มน้ำกกประสบกับปัญหาด้านการบริหารจัดการการท่องเที่ยว และปัญหามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นหากไม่ได้รับการแก้ไข

ความต้องการของชุมชนต่อ อปท. ในการสนับสนุนการท่องเที่ยวในพื้นที่ครอบคลุมประเด็น ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว การอำนวยความสะดวก และการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว โดยควรกำหนดแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวให้ชัดเจนและเปิดโอกาสให้ภาคีการท่องเที่ยวทุกภาคส่วนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่

ทั้งนี้ อปท. ยังไม่มีความพร้อมในการพัฒนาการท่องเที่ยวด้วยตนเอง เนื่องจากขาดทักษะ ความรู้ในการบริหารจัดการการท่องเที่ยว ดังนั้นจึงมีความจำเป็นต้องพัฒนาศักยภาพของ อปท. ในการบริหารจัดการการท่องเที่ยว โดยครอบคลุมประเด็น การวางแผนและการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน การจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การดำเนินการพัฒนาการท่องเที่ยว การตลาดการท่องเที่ยวและการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว เพื่อให้สามารถพัฒนาและบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน ที่สอดคล้องกับความต้องการของภาคีการท่องเที่ยวและบริบทพื้นที่ซึ่งเอื้อต่อการสร้างงาน สร้างรายได้ โดยควบคู่กับการอนุรักษ์ทรัพยากรทางธรรมชาติและวัฒนธรรมท้องถิ่นให้คงอยู่สืบไป